

„AUREL VLAICU” UNIVERSITY FROM ARAD
„ILARION V. FELEA” ORTHODOX THEOLOGY FACULTY
INTERDISCIPLINARY DOCTORAL SCHOOL
THEOLOGY FIELD

PhD. THESIS
(SUMMARY)

Scientific Coordinator:

Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Vasile VLAD

PhD. Student:

Ovidiu-Ionuț MÎLCOMETE

ARAD

2024

„AUREL VLAICU” UNIVERSITY FROM ARAD
„ILARION V. FELEA” ORTHODOX THEOLOGY FACULTY
INTERDISCIPLINARY DOCTORAL SCHOOL
THEOLOGY FIELD

FATHER DANIIL SANDU TUDOR’S
THEOLOGY AND SPIRITUAL LIFE
(SUMMARY)

Scientific Coordinator:

Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Vasile VLAD

PhD. Student:

Ovidiu-Ionuț MÎLCOMETE

ARAD

2024

CONTENT

Introduction	p. 9
Motivation and choice of topic.....	p. 9
The limits and originality of the thesis.....	p. 10
Research methodology.....	p.10
Research stage.....	p. 11
The structure and content of the thesis.....	p. 14
Difficulties encountered.....	p. 16
The purpose of the work.....	p. 16
1. Father Daniil Sandu Tudor – life and work	p. 18
1.1. Father Daniil Sandu Tudor – biographical elements	p. 18
1.1.1. Youth and studies.....	p. 18
1.1.2. The journey to Mount Athos.....	p. 19
1.1.3. Cultural activity.....	p. 20
1.1.4. The cultural-religious movement <i>The Burning Bush of the Mother of God</i>	p. 21
1.1.5. Tonsure into monasticism, ordination, and activity as Abbot and Spiritual Father (Confessor).....	p. 23
1.1.6. The arrest.....	p. 24
1.1.7. The Trial	p. 24
1.1.8. Prison and martyrdom	p. 25
1.1.9.Rehabilitation.....	p. 25
1.2. The authentic writings of Father Daniil (Sandu Tudor)	p. 26
1.2.1. The manuscripts (not yet published)	p. 26
1.2.2. Published writings of Father Daniil	p. 26
1.2.2.1. <i>Comornic</i> (verses);	p. 26
1.2.2.2. <i>Acatistul Preacuviosului Părintelui nostru Dimitrie cel Nou, Boarul din Basarabov</i> ;.....	p. 26
1.2.2.3. <i>Acatistul Sfântului Ioan Bogoslovul</i> ;.....	p. 28
1.2.2.4. <i>Acatistul Sfântului Sfințitului Părintelui nostru Calinic Cernicanul</i> ;.....	p. 28

1.2.2.5. <i>Imm-Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu</i> ;	p. 29
1.2.2.6. <i>Acatistul Bunei Vestiri</i> ;	p. 31
1.2.2.7. <i>Taina Rugului Aprins</i> ;	p. 32
1.2.2.8. <i>Dumnezeu-Dragoste</i> ;	p. 33
1.2.2.9. <i>Sfințita Rugăciune</i> ;	p. 33
1.2.2.10. <i>Taina Sfintei Cruci</i> ;	p. 34
1.2.2.11. <i>Ce e omul?</i> ;	p. 34
1.2.2.12. <i>Marea noapte de aur a Maicii Domnului. 40 de zile în Sfânta Agură</i> .	p. 34
1.2.2.13. <i>Cartea Muntelui Sfânt</i> ;	p. 35
1.2.2.14. <i>Am auzit cântecul păsării unice. Gânduri din singurătate</i> ;	p. 35
1.2.2.15. <i>Apocalipsa lui Ioan. Numai argument de predoslovie</i> .	p. 35
1.2.2.16. <i>Hrisovul clipelor (verses)</i> ;	p. 36
1.2.2.17. <i>Versuri, cugetări, eseuri</i> ;	p. 36
1.2.2.18. <i>Universalism românesc</i> .	p. 36

Chapter's 1 conclusions	p. 37
-------------------------	-------

2. Prayer – in the theological thinking of the Father Daniil Sandu Tudor..... p. 38

2.1. General aspects regarding prayer, according to the Father Daniil's theological perspective p. 38

2.1.1. <i>The ontological dimension of prayer. Prayer as an ontological act (appropriation), in the Father Daniil's thinking</i> .	p. 38
2.1.2. <i>The instinct of prayer, according to Father Daniil's theology</i> .	p. 41
2.1.3. <i>The constitution of prayer, according to Father Daniil's theological thinking</i>	p. 41
2.1.4. <i>The universal character of prayer, in Father Daniil's theological vision</i> .	p. 42

2.2. Thought management and the danger of imagining during prayer, according to Father Daniil..... p. 43

2.2.1. <i>Managing thoughts when at prayer</i> , in Father Daniil's opinion.....	p. 43
2.2.2. <i>The danger of imagination during prayer</i> , in Father Daniil's opinion.....	p. 50

2.3. Conditions of a successful prayer, according to Father Daniil's perspective..... p. 51

2.3.1. <i>Preparation for prayer</i> , in Father Daniil's perspective.....	p. 51
2.3.2. <i>Spiritual introversion and prayer</i> , in Father Daniil's perspective.....	p. 53
2.3.3. <i>Gaining favor with God in prayer</i> , in Father Daniil's theological conception.....	p. 56
2.3.4. <i>The intensity and quality of prayer</i> , according to Father Daniil's theological perspective.....	p. 57
2.3.5. <i>Piety and prayer</i> , in Father Daniil's Tudor thinking.....	p. 59
2.3.6. <i>The importance of prayer books</i> , in Father Daniil's conception	p. 59

2.4. The relationship between *asceticism* and *prayer*, in Father Daniil's theological vision..... p. 61

2.4.1. <i>The ascetic dimension of prayer</i> , in Father Daniil's thinking.....	p. 61
2.4.2. <i>The physiology of prayer</i> . The body at the moment of prayer, according to Father Daniil.....	p. 63
2.4.3. <i>Contemplation of death as a stimulating inner ascetic prayer practice</i> , in Father Daniil's opinion and experience.....	p. 65
2.4.4. <i>Prayer and humility</i> , in Father Daniil's conception.....	p. 66
2.4.5. <i>The state of repentance and prayer</i> , in Father Daniil's thinking.....	p. 66

2.5. *Spiritual tears and prayer*, in Father Daniil's perspective p. 68

2.6. The relationship between <i>ecstasy, contemplation and prayer</i>, in Father Daniil's thinking.....	p. 74
2.6.1. <i>Spiritual contemplation, ecstasy and prayer</i> , according to Father Daniil.....	p. 74
2.6.2. <i>Contemplative meditation and prayer</i> , in Father Daniil's thinking.....	p. 83
2.6.3. <i>The wordless prayer</i> , in Father Daniil's conception	p. 85
2.6.4. Father Daniil Sandu Tudor's personal experience of seeing the uncreated light during the ecstasy of prayer.....	p. 85
2.7. Spiritual valences of <i>prayer</i>, in Father Daniil's theological perspective.....	p. 87
2.7.1. <i>Steps of prayer</i> , according to Father Daniil's theological vision.....	p. 93
2.7.2. <i>The convergence between prayer and holiness</i> , in Father Daniil's theological conception.....	p. 94
2.7.3. <i>Prayer source of transfiguring knowledge</i> , in Father Daniil's conception.....	p. 95
2.7.4. <i>The doxological character of creation</i> , in Father Daniil's theological vision.....	p. 97
2.7.5. <i>The blessing from prayer</i> , in Father Daniil's vision.....	p. 98
2.8. <i>Canon for acquiring the Holy Prayer</i>, compiled by Father Daniil.....	p. 100
2.9. The hesychastic dimension of prayer: <i>The prayer of the heart and hesychia</i>, in Father Daniil Sandu Tudor's conception and personal experience.....	p. 107
2.9.1. <i>The prayer of the heart</i>, according to Father Daniil's theology.....	p. 107
2.9.1.1. <i>The prayer of the heart</i> , according to Father Daniil's S. Tudor theological perspective and experience.....	p. 107

2.9.1.2. <i>The method or technique of the Prayer of the heart</i> , in Father Daniil's conception and personal practice.....	p. 114
2.9.1.3. The importance of unceasing cyclical prayer, according to Father Daniil's theology.....	p. 118

2.9.2 *Hesychia and vigilance (wakefulness)*, preliminaries for the pray of the heart, according to Father Daniil's conception.....

2.9.2.1. <i>Hesychia</i> and <i>prayer</i> , according to Father Daniil's conception.....	p. 120
2.9.2.2. <i>Vigilance (wakefulness)</i> and <i>prayer</i> , in Father Daniil's theological conception.....	p. 126
2.9.2.3. The relationship between <i>prayer</i> and <i>wakefulness</i> and <i>regaining the divine grace</i> , in Father Daniil's conception.....	p. 130

Chapter's 2 conclusions.....	p. 131
------------------------------	--------

Addendum: VIIIth Psalm in the poetic version of Father Daniil Sandu Tudor's.....

	p. 132
--	--------

3. The theological-anthropological conception of Father Daniil Sandu Tudor.....

	p. 135
--	--------

3. 1. *Man – the mystic (mysterious) center of creation, by virtue of his creation in the Image of God, according to Father Daniil.....*

	p. 135
--	--------

3.1.1. <i>Man – the symbolic center of world's deification, according to Father Daniil's anthropological conception.....</i>	p. 135
3.1.2. The Image of God in man, in Father Daniil's theological perspective.....	p. 139

3.2. *The spiritual heart – a component part of human nature, in Father Daniil Sandu Tudor's theological vision.....*

	p. 142
--	--------

3.3. The relationship between *Anthropology – Eucharist – Gnoseology*, in Father Daniil’s theology..... p. 148

3.4. Other theological aspects regarding Orthodox anthropology, in Father Daniil’s vision..... p. 154

3.4.1. *Man as a microcosm*, in Father Daniil’s theological vision..... p. 154

3.4.2. *The man distant from God*, in the conception of Father Daniil..... p. 155

3.4.3. *The secularized man*, in Father Daniil’s theological perspective..... p. 155

3.4.4. *Man and the sin of pride*, in Father Daniil’s theological perspective..... p. 156

3.4.5. *Human will*, in Father Daniil’s conception..... p. 156

3.4.6. *Human freedom*, in Father Daniil’s conception..... p. 158

3.4.7. *The spiritual birth of man*, in Father Daniil’s theological perspective..... p. 160

3.4.8. *The spiritual obedience of man*, in Father Daniil’s perception..... p. 162

3.4.9. The relationship between man and woman, from Father Daniil’s anthropological perspective..... p. 162

3.4.10. *Art and Anthropology*, in Father Daniil’s perspective..... p. 163

3.5. Anthropology and holiness, in Father Daniil’s vision..... p. 164

3.5.1. *Holiness is alive*..... p. 164

3.5.2. *False human holiness or the sweet ecclesiastical piety*, in Father Daniil’s theological approach..... p. 170

Chapter’s 3 conclusions..... p. 171

4. *Truth and Love*, in Father Daniil’s theological perspective..... p. 172

4.1. Father Daniil Sandu Tudor’s, theological conception regarding the Incarnate Truth (Christ) and the truths of faith.....	p. 172
4.2. Divine love and its valences, according to Father Daniil’s theological vision.....	p. 182
4.2.1. <i>Love – ontological appropriation of man</i> , in Father Daniil’s theological vision.....	p. 182
4.2.2. The love of Christ, in Father Daniil’s theological conception.....	p. 184
4.2.3. The relationship between <i>love</i> and <i>need</i> , according to Father Daniil.....	p. 185
4.2.4. The relationship between <i>love</i> and <i>spiritual alienation</i> , according to Father Daniil’s theology.....	p. 186
4.2.5. <i>The necessity to manifest love</i> , according to Father Daniil’s theological perspective.....	p. 187
 Chapter’s 4 conclusions.....	 p. 188
5. The theological value of Father Daniil Sandu Tudor.....	p. 189
5. 1. Themes of theological reflection, in Father Daniil’s vision.....	p. 189
5.1.1. <i>Triadological Dogma</i> , according to Father Daniil’s theological interpretation.....	p. 189
5.1.2. <i>Angelology</i> , in Father Daniil’s theological perspective.....	p. 191
5.1.3. <i>The creation of the world ex nihilo</i> , according to Father Daniil’s theological interpretation.....	p. 192
5.1.4. <i>The rationality of creation</i> , in Father Daniil’s theological perspective.....	p. 193
5.1.5. <i>The divine revelation</i> , according to Father Daniil’s theological interpretation.....	p. 193
5.1.6. <i>Gnoseology</i> , in Father Daniil’s theological perspective.....	p. 193

5.1.7. <i>Ecclesiology</i> , in Father Daniil’s theological perspective.....	p. 195
5.1.8. <i>Elements of Biblical Theology (The Importance of Holy Scripture)</i> , in Father’s Daniel theological vision.....	p. 195
5.1.9. Elements of Liturgical Theology, according to Father Daniil’s theological conception.....	p. 195
5.1.10. Elements of Orthodox Sacred Art, in Father Daniil’s theological vision.....	p. 197
5.1.11. <i>The charism of spiritual paternity</i> , in Father Daniil’s theological perspective.....	p. 197
5.1.12. <i>The ever-virginity of the Mother of God</i> , in Father Daniil’s theological perspective.....	p. 198
5.1.13. <i>Eschatology</i> , in Father Daniil’s theological vision.....	p. 199
5.1.14. <i>Martyrdom</i> , in Father Daniil’s theological perspective.....	p. 199
5.1.15. <i>The Holy Cross</i> , in Father Daniil’s theological vision.....	p. 199

5.2. Father Daniil S. Tudor as a conservative theologian. His exhortation on the necessity of studying the writings of the Holy Fathers.....

5.2.1. Father Daniil Sandu Tudor – a living Orthodox conservative.....	p. 201
5.2.2. Overcoming the inadequacies of scholastic theology by <i>returning to the Fathers</i> , an exhortation from Father Daniil Sandu Tudor.....	p. 201
5.2.3. Contemporary reception of the personality of Father Daniil Sandu Tudor.....	p. 202

Chapter’s 5 conclusions..... p. 211

General conclusions p. 212

Bibliography..... p. 215

Annexes..... p. 231

Summary

Motivation and choice of subject

The moral-spiritual personality and life of Father Hieroschemamonk Daniil (Sandu Tudor) have been extensively analysed in the last thirty years or so. However, although many beautiful things have been said about the life and spiritual moral profile of Father Daniil, the *theological work*¹ of the Father has been analysed too

¹ Father Daniil Sandu Tudor's theological work, published until today, is the following: Sandu TUDOR, *Acatistul Preacuviosului Parintelui nostru Sfântul Dimitrie cel Nou Boarul din Basarabov*, Editura Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1942; Sandu TUDOR, *Imn-Acatist la Rugul Aprins al Maicii Domnului*, Fundația Culturală Română, Madrid, 1987; Daniil Sandu TUDOR, *Acatiste: Imn-Acatist la Rugul Aprins al Maicii Domnului, Acatistul Sfântului Ioan Bogoslovul, Acatistul Preasfântului Părintelui nostru Calinic Cernicanul*, Anastasia, București, 1997; Ieroschimonahul Daniil TUDOR, *Acatiste: Acatistul Bunei Vestiri, Imn-Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu, Acatistul Preacuviosului Parintelui nostru Sfântul Dimitrie cel Nou Boarul Basarabov, Acatistul Sfântului Sfințitului Părintelui nostru Calinic Cernicanul*, Christiana, București, 1999; Ieroschimonah Daniil Sandu TUDOR, *Scrieri I. Imn Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu. Cartea Muntelui Sfânt. Marea Noapte de Aur a Maicii Domnului. Apocalipsa lui Ioan (Numai argument de Predoslovie). Am auzit cântecul Păsării Unice (Gânduri din singurătate)*, Christiana, București, 1999; Ieroschim. Daniil de la Rarău (Sandu TUDOR), *Imn Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu, cu fotocopia manuscrisului definitiv și comentariile autorului*, Christiana, București, 2004; Ieroschim. Daniil de la Rarău (Sandu TUDOR), *Acatiste*, Christiana, București, 2009; Daniil Sandu TUDOR, *Taina Rugului Aprins. Scrieri și documente inedite*, Anastasia, București, 1999; Pr. Daniil Sandu TUDOR, *Acatistul Sfântului Ioan Evanghelistul*,

little², commented and interpreted, fact that motivated me in the process of studying his theological work and bringing to light its value and actuality, through the present Thesis.

alcătuire a Preacuviosului Părinte Daniil de la Rarău (Sandu TUDOR), Editura Bonifaciu, 2009.

² We mention here: Protos. Dr. Benedict VESA, „Ieroschim. Daniil de la Rarău și cunoașterea prin poezie”, in Ieroschim. Daniil de la Schitul Rarău (Sandu TUDOR), *Hrisovul clipelor – versuri*, Renașterea, Cluj-Napoca, 2016, pp. 130-136; Pr. David, PESTROIU, „Episteme teologice în *Innul Acatist la Rugul Aprins* al Ieroschimonahului Daniil Sandu TUDOR”, în: *Tabor*, (2013) 3, pp. 48-54; Aurelia BĂLAN-MIHAILOVICI, Vatra-Dornei, „Limba și stilul poeziei religioase a Starețului Daniil”, in: Cleopa PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău*, Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 55-6; Aurelia BĂLAN-MIHAILOVICI, „Innul Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu – Simboluri sacre în arta poetică a Ieroschimonahului Daniil Sandu TUDOR”, în: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău*, Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 97-123; Raluca ȘERBAN, „Valențe posibile ale simbolurilor din proza religioasă a Starețului Daniil – Oul de lut și de cântec”, in: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 206-209; Doina POLOGEA, „Trăirea în rugăciune, reflectată în poezia Ieroschimonahului Daniil Sandu TUDOR”, în: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 145-148. We also mention the volume here Cleopa PARASCHIV (ed.), *Starețul Daniil de la Rarău, poet și scriitor mistic al Bisericii Ortodoxe Române*, Panaghia, (s. a.), (s. 1.), 70 pp., volum ce cuprinde o serie de studii prezentate în cadrul Simpozionului volume that includes a series of studies presented during „Ieroschimonahul Daniil de la Rarău – un scriitor îndumnezeit” Symposium. On 29. 10. 2010, at Seminarul Teologic Liceal Ortodox *Veniamin Costachi*, took place the *Daniil Sandu Tudor – un rug aprins pentru demnitate, credință și inspirație creștină* symposium. See <https://doxologia.ro/zilele-daniil-sandu-tudor-editia-ii> accessed in 04. 06. 2014, h 22:28.

Far from offering an exhaustive analysis of what Father Daniil's theological legacy (and at the same time theological thinking) meant, this work deals with the main directions of his theological thought, a fact anticipated by the title of the Thesis, *Theology and spiritual life of Father Daniil Sandu Tudor*, established in agreement with the coordinator.

The present work, carried out with the help of God, His Mother and through the intercession of Father Daniil's prayers, aims first of all to present Father Daniil Sandu Tudor as a theologian (not necessarily in the academic sense of the word, but especially in the mystical-spiritual sense, respectively as an experiencer of the Prayer of the heart in particular and of prayer in general), as well as an outline of his entire inner and spiritual universe. Throughout the work there are also references to the life³ of the Father, these serves for a better knowledge of how he empirically appropriated Theology, as well as for a correct reception of his moral-spiritual profile, placing it in a specific well outlined spiritual and geo-political context, at the same time avoiding unwanted and useless exaggerations.

The limits and originality of the work

The strength of this work, or its *originality*, consists in the fact that it presents in a systematic way, the main theological directions of Father Daniil, these being: *love, prayer, asceticism, orthodox anthropology, mystical*

³ See Pr. Constantin Jinga, *Ieroschimonahul Daniil Sandu TUDOR – omul si opera*, Christiana, București, 2005.

ecstasy, spiritual contemplation, hesychasm, wakefulness and so on. In the printed works and in the studies carried out on the theology of Father Daniil, I have not encountered such a presentation. The present work therefore has the merit of presenting in a structured manner Father Daniil's thinking regarding the dogmas of the Christian-Orthodox faith, as well as a series of moral-spiritual topics on which he showed his creative interest. The originality of this work is also given by the fact that in the process of interpreting his works, I resorted to comparing the dogmatic and moral teachings present within them, with patristic works, where appropriate. Father Daniil's theology is compared with that of the Holy Fathers, which results in highlighting the fact that Father Daniil theologized in accordance with Eastern patristic theology.

Research methodology

The method used in the preparation of this Thesis consists in the research and interpretation in the spirit of Orthodox spirituality of the authentic theological works belonging to Father Daniil, as well as the research of the materials in a scientific spirit and with rigour (works belonging to Father Daniil, but also works belonging to other authors, regarding Father Daniil's writings, such as: specialized studies, newspaper and magazine articles, scientific communications, some in written format and others in electronic format). Where necessary, existing audio-video materials on the Internet were consulted (Documentaries made by Trinitas TV, or Romanian Television - TVR, etc.) *The historical method* was used, especially in the chapter dedicated to elements of the biography belonging to Sandu-Tudor (the future monk

Agaton and Hieroschemamonk Daniil), but also *the comparative method*, especially in the situations where the theological vision of Father Daniil was highlighted in relationship with the theology of the Orthodox Church. *The intradisciplinary character* of the Thesis consists in carrying out an analysis of the theology of Father Daniil, by relating it to the Orthodox patristic thesaurus.

Research stage

Regarding the research stage of the *theological work*⁴ of Father Daniil Sandu Tudor, it has only been interpreted and commented on to a very small extent, which constitutes a significant deficiency both among Orthodox academic Theology and among Eastern monastic spirituality, in fact which motivated me to try a possible interpretation on his theological work, in relation to Eastern patristic theology. Regarding the life and work⁵ of Father Daniil Sandu Tudor, to date there are the following scientific works:

- *Starețul Daniil de la Rarău*⁶;

This work written by Father Archimandrite Ioan from the Sihăstria Rarăului Monastery, as a direct disciple of Father Daniil Sandu Tudor,⁷ is one of the best composed

⁴ See *infra*, Chapter 1, subchapter 3, where he extensively presented the current state of research on the life and work of Father Daniil Sandu Tudor.

⁵ The following works present only to a very small extent the *theological vision* of Father Daniil.

⁶ Pr. Ioan NEAGOE, *Starețul Daniil de la Rarău*, Editura Panaghia, Vatra-Dornei, 2017.

⁷ See *infra*, Father John's testimony about Father Daniil, the Abbot and his spiritual father.

writings regarding the detailed biography of Father Daniil. The book develops details related to Father Daniil's life, such as: Cultural activity, the trip to Mount Athos, the spiritual and cultural movement *The Burning Bush*, miracles performed by Father Daniil as Abbot of the Rarau Monastery, as well as details related to the arrest, the investigation, the trial, the period of detention and the martyrdom of Father Daniil. Several testimonies related to certain miracles performed by Father Daniil, after his transfer to eternity, are presented. Finally, the book is crowned by the addition at the end (for the personal benefit of the faithful) of the *Akathist Hymn to the Burning Bush of the Mother of God*, composed by Father Daniil.

- *Starețul Daniil de la Rarău și Rugul Aprins*⁸;

It is a biographical work, very useful for those who want to know what *the Burning Bush* movement meant, as well as the greatness of the spiritual and cultural profile that Father Daniil from Rarău had. The structure (chapters) of the book coincide with the main stages in Father Daniil's life, offering interesting and captivating details, *nourishing* the reader's souls.

- *Sandu Tudor (Părintele Daniil). Ideologiile extremiste și poliția politică*⁹;

⁸ Ierodiac. C. PARASCHIV (ed.), *Starețul Daniil de la Rarău și Rugul Aprins*, Editura Agaton, Făgăraș, 2012.

⁹ George ENACHE, *Sandu Tudor (Părintele Daniil). Ideologiile extremiste și poliția politică*, Editura Lumea Credinței, București, 2018.

This work, written in a professional historical manner, provides information about the extremist ideologies against which Father Daniil felt obliged to spiritually fight. In this sense, the author would emphasize the fact that "Sandu Tudor was not rising up against a political regime, but was criticizing a set of values¹⁰ from a Christian perspective, and this was more difficult to fit into the provisions of the criminal code¹¹."

- *Să nu fiți căldicei! Sandu Tudor și întemeierea Rugului Aprins (1940-1952)*¹²;

The book contains brief biographical details about Father Daniil, as well as information about the founding of *the Burning Bush* Association, how Father Daniil was received during the Second World War, as well as a series of 138 archival documents to which add *Annexes*.

- *Chipul Rugului Aprins*¹³;

The present work includes interviews with Father Nicolae Bordașiu, and Messrs. Nicolae Rădulescu, Emamoil Mihăilescu regarding the Burning Bush Association (and the personality of Father Daniil).

- *Sandu Tudor și Asociațiile Studentești creștine din România interbelică*¹⁴;

¹⁰ In fact the *values* of communism were actually *false* values.

¹¹ G. ENACHE, *Sandu Tudor...*, p. 146.

¹² Carmen CIORNEA, *Să nu fiți căldicei! Sandu Tudor și întemeierea Rugului Aprins (1940-1952)*, Editura Eikon, București, 2018.

¹³ Carmen CIORNEA, *Chipul Rugului Aprins*, Editura Eikon, București, 2015.

It is an interesting work in whose first chapter we can find information about the biography of Sandu Tudor, received as a rather controversial interwar figure. In the second chapter, his activity as an ASCR member is presented, following which a series of 81 documents will be attached along with some illustrations.

- *Părintele Daniil Sandu Tudor – o microistorie a rezistenței Bisericii Ortodoxe Române sub totalitazismul comunist* (Teză de Doctorat)

A Doctoral Thesis developed under the coordination of Rev. Prof. Univ. Dr. Runcan Nechita, was presented in 2015 at the Doctoral School of Theology within the Ovidius University of Constanța, by Mrs. Chiriazî (Ciornea) Carmen, the title of the Thesis being *Father Daniil Sandu Tudor – a microhistory of the resistance of the Romanian Orthodox Church under communist totalitarianism*.

Based on the information presented by the authors in the Summary of the Thesis¹⁵, the fact can be distinguished that in the first part of the Thesis called *Father Daniil Sandu Tudor – a paradigm of resistance through faith and culture, a microhistory of the resistance of the Romanian Orthodox Church* is made, researching certain conditions under which various pretense of a cultural, spiritual nature of this subject took place. The second

¹⁴ Carmen CIORNEA, *Sandu Tudor și Asociațiile Studentești creștine din România interbelică*, Editura Eikon, București, 2017.

¹⁵ See <https://www.univ-ovidius.ro/images/-docs/teze-doct/CHIRIAZI-ro.pdf>, accessed in 22. 05. 2024.

part of the Thesis, called the literary-liturgical creation of Father Daniil Sandu Tudor – mystical poet (neo-hymnologist) of the Romanian Orthodox Church, deals with certain aspects related to the poetic dimension of Father Daniil's work, identifying "particular notes of his akathist hymns" - through applying a hermeneutic from the perspective of structuring iconic anthropology¹⁶.”

- *Părintele Daniil Sandu Tudor și Mișcarea Rugului Aprins* (Teză de Doctorat)

Priest Petru Nicolae Buran, having as coordinator †IPS Acad. university professor Dr. Andrei (Ioan) Andreicut, presented (in 2022, at the *Isidor Todoran* Doctoral School of the Babeș-Bolyai University), a Doctoral Thesis with the title *Father Daniil Sandu Tudor and the Burning Bush Movement*. In this Thesis, the author presented in the first part some aspects regarding *the secular and journalistic stage* of Father Daniil Sandu Tudor's life, followed by a *monastic biography*. In the second part of the Thesis, are presented informations regarding the *Burning Bush of the Mother of God Religious Association*, providing details related to the *official* and *unofficial* periods of this group, going on to present the *spiritual composition* or *family composition of the Burning Bush*. Also in the first part, some characteristics of *the Burning Bush - hesychast phenomenon*, are developed. In the third part of the Thesis, the author presents the relationship between *hesychast spirituality* and *the communist regime*,

¹⁶ See <https://www.univ-ovidius.ro/images/-docs/teze-doct/CHIRIAZI-ro.pdf>, accessed in 22. 05. 2024.

presenting information about *informers and the obsessions/accusations of the Security*.

Certain details related to the interrogations to which Father Daniil was subjected are presented, but also details related to the trial of Al.(*exandru*) Theodorescu and others. The fourth part of the Thesis is dedicated to dealing with the spiritual evolution of Abbot Daniil Sandu Tudor. The work contains appendices¹⁷.

Regarding the research stage of the *literary work*¹⁸ of Father Daniil, we specify the fact that there were

¹⁷ See <https://teze.doctorat.ubbcluj.ro/doctorat/teza/fisier/7267>, accessed in 22. 05. 2024.

¹⁸ The scientific works of the authors who interpreted the literary writings of Sandu-Tudor (the future Father Daniil), contributions to which I had access as much as possible, are as follows: George CĂLINESCU, „Sandu Tudor”, in: *Istoria literaturii române. De la origini până în prezent*. Editura Regală pentru Literatură și Artă, București, 1941, p. 811; Eugen LOVINESCU, „Alți poeți tineri” in: Eugen LOVINESCU, *Istoria literaturii române contemporane*, Editura Minerva, București, 1973, pp. 672-673; Aurelia BĂLAN-MIHAILOVICI, „Hrisovul clipelor sau pecetea vieții și a morții – Scurtă analiză a limbii și a stilului baladei”, in: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 180-191; Aurelia BĂLAN-MIHAILOVICI, „Ethosul românesc în poezia Starețului Daniil”, in: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 199-206; Liliana URȘU, „Comentariu literar la Imnul Acatist”, în: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 124-130; Liliana URȘU, „Analiza poeziei «Analogă întâlnirilor»”, in: Cleopa PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 191-193; Monica PILLAT, „Călătoria ca rugăciune în poezia «Anahoree»”, in: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 194-197; Doina BERCEANU, „Ieroschimonahul Daniil – relația dintre scris și viață”, in: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 209-210; Doina POLOGEA BERCEANU, „Două poezii se privesc ochi în ochi – Scurtă paralelă între «Vestea Vieții» de Sandu

commendable and welcome commemorative scientific events (Symposiums), during which a part of Father Daniil's literary work (with a certain theological value) was interpreted in a philological way¹⁹ meaning the writings (especially the poems) belonging to the period before his entry into monasticism.

The structure and content of the thesis

In the *first chapter*, are presented certain aspects regarding the biography of Father Daniil Sandu Tudor, starting from the period of his youth and up to the time of his martyrdom. The *authentic writings of Father Daniil* (manuscripts but also published writings) are presented.

TUDOR și «Duhovnicească» de Tudor ARGHEZI”, in: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 198-199; Constantin ROTĂRĂSCU, „Rațiune și credință la Starețul Daniil”, in: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 221-229; Raluca ȘERBAN, „Porumbița de pe culmile Vasanelui – Încercare de analiză simbolică a condacelor I și II din «Imnul Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu»”, in: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 130-135; Raluca ȘERBAN, „Bucută-te, tu, scară cu pragul în inima ce se închină – încercare de analiză simbolică a unor sintagme din «Imnul Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu»”, in: C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, pp. 135-145.

¹⁹ Regarding the scientific events dedicated to the commemoration of Father Daniil Sandu Tudor, we recall the Daniil Tudor National Symposiums of religious poetry held in Vatra Dornei and Bucharest in the period 2004-2007. The reports of these Symposia were included in the volume C. PARASCHIV (ed.), *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor...*, 295 pp. The communications of these Symposia interpreted the work of Sandu Tudor, the future Father Daniil, from a theological and philological perspective.

In the second chapter called *Prayer – in Father Daniil Sandu Tudor's theological thinking*, some aspects related to Father Daniil's vision of prayer such as: The ontological dimension of prayer, the instinct of prayer, the constitution of prayer, the universal character of prayer, addressed from Father Daniil's theological perspective.

Some aspects are presented regarding the management of thoughts during prayer, and the danger of harmful imagination related to prayer. In addition to the conditions of a successful prayer, the relationship between asceticism and prayer is analysed, but also the interdependence between spiritual tears and prayer, given the fact that Father Daniil paid a lot of attention to this spiritual subject.

Ecstasy and contemplation are other themes analysed in relation to prayer, to which is added a personal confession belonging to Father Daniil regarding the uncreated light. In the same chapter, some *spiritual valences of the prayer are presented*, as well as certain aspects related to *the hesychast dimension of the prayer*, the *prayer of the heart* and *hesychia* being approached from Father Daniil's theological perspective.

In addition to a series of aspects related to the *methodical* part of practicing the prayer of the heart, certain theological considerations belonging to Father Daniil are also presented, regarding the *importance of unceasing cyclical prayer*. Father Daniil's perspective on *hesychia* is related to wakefulness. The chapter also includes a *Canon for the acquisition of the Holy Prayer*, whose content I have interpreted in accordance with patristic

theology; as well as *Psalm VII – in the poetic version of Father Daniil Sandu Tudor.*

The third chapter deals with the theological-anthropological conception of Father Daniil Sandu Tudor. In sub-chapter 1, called Man – the mystic (mysterious) center of creation, by virtue of his creation in the Image of God, according to Father Daniil, Father Daniil's anthropological conception of man is presented, understood as the center towards which all creation converges, his theology being detailed as well about the image of God in man.

The second subchapter called *The spiritual heart – a component part of human nature, Father Daniil Sandu Tudor's theological vision*, presents Father Daniil's conception of the heart (*nous*) as a human spiritual center, following as in the 3rd subchapter called *The relationship between Anthropology – Eucharist – Gnoseology, in Father Daniil's theological perspective*, the Holy Communion to be considered in relation to anthropology and orthodox gnoseology. Father Daniil understood the purpose of man as the acquisition of *holiness*, holiness being in his opinion *alive*, and therefore accessible to all people. *Other theological aspects regarding Orthodox anthropology, in Father Daniil's view* are presented, regarding themes of theological reflection such as: *man as a microcosm, man distant from God, secularized man, man and the sin of pride, human will, man's freedom, man's spiritual birth etc.*

The fourth chapter called Truth and Love in the theological perspective of Father Daniil, includes certain

theological considerations on the virtues of *love and truth*, understood as virtues of divine origin. In subchapter 1, Father Daniil's vision is presented regarding the *truth* understood as *the truth of faith*, the truths of faith being the expression of the Incarnated Truth (Christ). The second subchapter called *Divine Love and its valences, according Father Daniil's theological vision*, includes aspects such as: *love as a human ontological property; the love of Christ*, etc., presenting the relationship between *love* and *ascetism* or that between *love* and *spiritual alienation*, as well as the necessity of *showing love* towards God and towards thy neighbour, according to Father Daniil's theological vision.

The fifth chapter, called The Theological Value of Father Daniil Sandu Tudor. Aspects regarding Father Daniil Sandu Tudor's theology and its relevance for the universal Orthodox theological culture, presents an overview of the theology of Father Daniil. In subchapter 1, entitled *Themes of theological reflection, in Father Daniil's view*, certain theological themes are presented, predominantly of a dogmatic nature, on which Father Daniil meditated and theologised for a long time, among them mentioning: *triadological dogma; angelology; the creation of the world ex nihilo; the rationality of creation; divine revelation; epistemology; ecclesiology; spirituality or charisma of spiritual fatherhood* etc. a. The second subchapter deals with the personality of Father Daniil, understood as a *conservative theologian*. Father Daniil's exhortation regarding the need to *return to the Holy Fathers* is emphasized, emphasizing the *need to overcome scholastic theology by empirically*

appropriating the teachings of the Holy Fathers. At the end of the chapter, aspects aimed at the *contemporary reception of the personality of Father Daniil Sandu-Tudor* are presented.

Difficulties encountered

The main difficulties encountered in order to carry out this research consisted in the fact that we did not have access to a *systematic* presentation of his theological teachings, which did not exist until now. Due to the fact that Father Daniil lived under a communist-atheist regime, his writings could not be published until after 1990, but perhaps not as they would have been published by himself if he had remained alive. His theological works²⁰ that appeared *posthumously* were published by compiling manuscripts, in this sense the titles of the chapters and sub-chapters of these volumes are named by the editors, not by Father Daniil. Father Daniil's theological work, published so far does not have a systematic structure. The difficulty consisted in the fact that I had to systematize his main theological topics on which he manifested his creative interest, and then, through a sustained effort, order them according to theological themes and interpret them. In the process of interpreting the texts belonging to Father Daniil, I always started from the relevant texts, not wanting to develop a personal theology.

²⁰ See *infra*, Chapter 1, subchapter 2 where I presented the main theological works of Sandu-Tudor (Father Daniil).

The purpose of the thesis

The main purpose of this work consists in the systematic presentation of the main theological directions belonging to Father Daniil on which he theologized. The present work also aims to highlight the fact that Father Daniil had an orthodox theological thought, always based on patristic principles. Another purpose of the Thesis is to offer a systematic work on *Father Daniil Sandu Tudor's theology*, a work whose lack is felt on the Romanian and international theological book market, but also to highlight the veracity of the *premises* from which the research started, respectively:

- *Father Daniil (Sandu Tudor) was a genuine theologian, theologizing in agreement with the Holy Fathers of the Orthodox Church (and its consecrated theologians), preserving without deviation the Orthodoxy of the faith, and living in an authentic theological way;*
- *Father Daniil had a conception and above all an authentic hesychast experience, philologically centered, being therefore an experienced practitioner of the Prayer of the heart, reaching (also in terms of the hesychast dimension of his life) a great spiritual height.*

Conclusions

Following the research that led to the realization of this Thesis, the veracity of the premises from which the research started can be established, respectively:

- *Father Daniil (Sandu Tudor) was a genuine theologian, theologizing in agreement with the Holy Fathers of the Orthodox Church (and its consecrated theologians), preserving without deviation the Orthodoxy of the faith, and living in an authentic theological way;*
- *Father Daniil had a conception and above all, an authentic hesychast experience, philologically centered, being therefore an experienced practitioner of the Prayer of the heart, reaching (also in terms of the hesychast dimension of his life) a great spiritual height.*

For Father Daniil Sandu-Tudor, the spiritual life was not an abstract concept and devoid of real content, but *a way of being*, or rather, as a faithful man, the only way of being. Father Daniil knew how to harmoniously combine theology or theologizing, understood as speaking *about* God, with speaking *with* God. All the theological teachings present in the more than 1.500 published pages until today that contain Father Daniil's writings, are nothing but proof of his deep spiritual life anchored in prayer. Father Daniil dedicated most of his *ascetic efforts* to the *Prayer of the Heart*, which he called the *Holy Prayer*. He understood the fact that only by being anchored in the work of prayer of the heart, man will be able to resist the new temptations and lures that are so

promising, but in fact deceptive and occasions for man to distance himself from God.

Father Daniil resorted to patristic theology, supporting the fact that prayer can lead to the discovery of mystical spiritual secrets, for those who practice it, a discovery realized through the understanding of life especially from a spiritual perspective, not just strictly geo-political, historical, consumerist and ephemeral, as it is unfortunately understood by secularized man. Prayer, as a concrete fact of spiritual work, assumes an ascetic dimension. According to the theological perspective of Father Daniil, we cannot correctly understand the divine revelation, if we are not engaged in a steady orantic endeavor, within the Orthodox Church. For Father Daniil, man in the broad and comprehensive sense of the word, was the realm that His Holiness researched for decades, especially through the Mystery of Confession, emphasizing in this sense the value of the charism of spiritual fatherhood.

The Father understood man not only from a social point of view, as a result of his activity in the social-cultural sphere, but above all he understood man in his capacity as *anthropos* as the only creature that yearns and looks towards the heavenly sphere. *Man cannot be fully understood unless he is regarded as an icon of the Icon of the Heavenly Father.* Just as Christ is an incarnate icon of the Father, so man is an icon of the Logos that took human nature. As an icon of Christ, man is meant to keep the purity of his *image* undefiled. This purity is acquired upon receiving the Sacrament of Baptism and is maintained throughout life, through the Mystery of Confession in which the divine image is always renewed

through the bath of external bodily *tears* and internal weeping.

The connection between Christology – Eucharist – Anthropology was highlighted by Father Daniil referring to the Revelation contained in the Holy Scriptures and in the Holy Tradition. According to His Holiness, if man does not have a healthy anthropological conception and if he will not appropriate *the anthropological teachings of the Holy Tradition* in the correct way, then he will not value either *Christology* or *the Eucharist*, as an indispensable part of it. The man who does not accept the fact that his mission is *holiness*, that is, the fact of becoming more and more like Christ, will not value a correct understanding of the divine-human Person of the Lord, nor will he value the Eucharist as the only way of perfect union with the Risen Christ. Man cannot be understood apart from the virtues, which is why Father Daniil believed, in full agreement with the entire Patristic Tradition, that the pinnacle of all virtues is *love*. It also draws attention to the fact that true love is not the *spiritual* one, that is, the one that most people confuse with various states of spiritual effusion devoid of spiritual content.

The love that is true and worthy of appropriating is only the *christic* one or the one that springs from the gathering the grace of the Holy Spirit in the heart, so only the one that can be experienced by orthodox baptized persons. True love can only be sacrificial, this being a reflection of Christ's love. True love can only be *sacrificial*, this being a reflection of Lord Christ's love. Without the acquisition of this all-encompassing virtue, the human person will not be able to experience the joy and peace

that comes from God, because the Lord Himself is identified with this virtue, as an attribute that can *define* Him in a better way (though not fully), because the Lord is boundless, and cannot be circumscribed in human concepts. According to Father Daniil's theological perspective, love is an integral part of holiness.

Within the richness of Father Daniil's theological thought, one can distinguish the idea according to which the ultimate purpose or the only purpose of earthly life is to reach *holiness*. Today, when most people seek fulfilment only from a socio-professional or family point of view, holiness is considered to be an idealistic and even unrealistic aspiration. In this sense, Father Daniil's theology is and will always remain current by virtue of the fact that it is focused on the idea of the holiness of the human person. Holiness is the only rationality (*reason*) of human existence, but it can only be acquired within the Orthodox Church, as the only one that has preserved unaltered all the teachings revealed naturally and supernaturally. Man's reason of being is *likeness to God* through holiness, this being accomplished within the framework of the orthodox faith. Due to the fact that he was an encyclopedic man, but also due to the fact that he resorted to the settlement of his assimilated profane culture, in the service of theologizing, Father Daniil enjoyed success primarily within the circles of distinguished intellectuals of which he was part with dignity. Moreover, as a result of the Congress of Theological Faculties in Athens (1936), a Congress in which professional theologians proclaimed *the return to the theology of the Holy Fathers*, Father Daniil was also *receptive to the inadequacies of the orthodox theology*

elaborated in the scholastic manner, a fact for which he urged many times in his writings that both theologians, priests and simple believers should turn to the fundamental patristic sources, in order to fully understand the teaching of faith, which they would later assume empirically in the work of salvation.

Father Daniil, although he was a conservative in Orthodox dogma and morals (from which he made no compromises), had a broad cultural and theological vision. He understood Theology not primarily as a doctrinal system, but more importantly as a way of being. His work and life were dogmatically grounded. We hope that this modest attempt to synthesize Father Daniil Sandu Tudor's theology will lead to a spiritual enrichment and a better reception from now on of what Hieroschemamonk Daniil (Sandu Tudor) from Rarău was, what he thought, did, felt and testified through his martyrdom. Let us have his holy prayers as a support for salvation!

Bibliography

1. Sources

1. a. Biblical

- 1) *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2015.
- 2) *Noul Testament cu Psalmii*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2019.

1. b. Patristic

- 3) Acachie Savaitul, *Comentariu la Canonul cel Mare al Sfântului Andrei Criteanul*, Editura Doxologia, Iași, 2021.
- 4) Andrei Criteanul, *Canonul cel Mare*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2011.
- 5) Chiril al Ierusalimului, *Cateheze*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003.
- 6) Efreim Sirul, *Cuvinte către monahi*, Editura Anastasia, București, 1996.
- 7) Fericitul Augustin, *Confesiuni*, Editura Humanitas, București, 2008.
- 8) *Filocalia*, volumul 1, trad. de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2008.
- 9) *Filocalia*, volumul 2, trad. de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2008.
- 10) *Filocalia*, volumul 5, trad. de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2011.

- 11) *Filocalia*, volumul 6, trad. de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2011.
- 12) *Filocalia*, volumul 9, trad. de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1980.
- 13) *Filocalia*, volumul 11, trad. de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2017.
- 14) *Filocalia*, volumul 12, trad. de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2017.
- 15) Ignatie Briancianinov, *Despre înșelare*, Apologeticum, 2005, (ediție digitală).
- 16) Ignatie Briancianinov, Fericitul Trifon Turkestanov, *Cunoașterea lui Dumnezeu prin mijlocirea firii văzute*, Editura Sophia/Editura Cartea Ortodoxă, București/Alexandria, 2011.
- 17) Ioan Damaschinul, *Dogmatica*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
- 18) Ioan de Kronstadt, *Despre rugăciune*, Editura Egumenița, Galați, 2018.
- 19) Ioan Gură de Aur, *Diavolul și magia*, Editura Panaghia, Vatra-Dornei, 2002.
- 20) *Împărtășirea continuă cu Sfintele Taine. Doarul unei controverse – mărturiile Tradiției*, Deisis, Sibiu, 2006
- 21) Lavrentie al Cernigovului, *Viața, învățăturile, minunile și Acatistul*, Editura Cartea Ortodoxă/Editura Egumenița, Alexandria/Galați, s.a.

- 22) Maxim Mărturisitorul, *Ambigua*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006
- 23) Nectarie de Eghina, *Morala creștină*, Editura Doxologia, Iași, 2013.
- 24) Nicodim Aghioritul, *Războiul nevăzut*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2016
- 25) Nicodim Aghioritul, Eftimie Zigabenu, *Psaltirea – în tâlcuirile Sfinților Părinți*, vol. II, Editura Cartea Ortodoxă/Egumenița, Galați, 2018.
- 26) Nicolae Velimirovici, *Piramida Raiului*, Editura Sophia, București, 2013.
- 27) Paladie, *Lavsaicon*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2012.
- 28) *Patericul Egiptean*, Editura Episcopiei Ortodoxe de Alba Iulia, Alba Iulia, 1993.
- 29) Porfirie Kavsokalyvitul, *Sfaturi pentru viața de familie*, Editura Sophia/Metafrază, București, 2019.
- 30) Sandu Tudor, Ieroschimonahul Daniil de la Rarău, *Acatiste*, Christiana, București, 2009.
- 31) Sandu Tudor, Ieroschimonahul Daniil, *Acatiste: Acatistul Bunei Vestiri, Imn-Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu, Acatistul Preacuviosului Parintelui nostru Sfântul Dimitrie cel Nou Boarul Basarabov, Acatistul Sfântului Sfințitului Parintelui nostru Calinic Cernicanul*, Ed. Christiana, București, 1999.
- 32) Sandu Tudor, Daniil, *Acatiste: Imn-Acatist la Rugul Aprins al Maicii Domnului, Acatistul Sfântului Ioan Bogoslovul, Acatistul Preasfintitului Parintelui nostru Calinic Cernicanul*, Ed. Anastasia, București, 1997.

- 33) Sandu Tudor, *Acatistul Preacuviosului Parintelui nostru Sfântul Dimitrie cel Nou Boarul din Basarabov*, Editura Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1942.
- 34) Sandu Tudor, Daniil, *Acatistul Sfântului Ioan Evanghelistul, alcătuire a Preacuviosului Părinte Daniil de la Rarău*, Editura Bonifaciu, 2009.
- 35) Sandu Tudor, Daniil, *Ce e omul?*, Editura Christiana, București, 2003.
- 36) Sandu Tudor, Daniil, *Ce e omul?*, Ediția a 2-a, revizuită și adăugită, Editura Christiana, București, 2017.
- 37) Sandu Tudor, Daniil, *Dumnezeu-Dragoste*, Editura Christiana, București, 2003.
- 38) Sandu Tudor, *Imn-Acatist la Rugul Aprins al Maicii Domnului*, Fundația Culturală Română, Madrid, 1987.
- 39) Sandu Tudor, Daniil, *Hrisovul clipelor – versuri*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016.
- 40) Sandu TUDOR, Daniil, *Imn Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu, cu fotocopia manuscrisului definitiv și comentariile autorului*, Ed. Christiana, București, 2004.
- 41) Sandu Tudor, Daniil, *Învățăături duhovnicești. Comentariu la Imnul Acatist la Rugul Aprins al Maicii Domnului*, Editura Panaghia, Vatra Dornei, f. a. (2001?).
- 42) Sandu Tudor, Daniil, *Scrieri I*, Editura Christiana, București, 1999.
- 43) Sandu Tudor, Daniil, *Sfințita rugăciune*, Editura Christiana, București, 2008.
- 44) Sandu Tudor, Daniil, *Taina Rugului Aprins*, Editura Anastasia, București, 1999.
- 45) Sandu Tudor, Daniil, *Taina Sfintei Cruci*, Editura Christiana, București, 2001.

- 46) Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016.
- 47) Sandu Tudor, Daniil, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017
- 48) Sandu Tudor, „Am auzit cântecul păsării unice”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Scrieri 1*, Editura Christiana, București, 1999, pp. 210-211.
- 49) Sandu Tudor, „Anahoree”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, pp. 99-100.
- 50) Sandu Tudor, „Apatheia la Avva Macarie Egipteanul”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, pp. 224-228.
- 51) Sandu Tudor, „Avatar”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, p. 78
- 52) Sandu Tudor, „Bande de demoniaci” în Sandu TUDOR, *Universalism românesc*, pp. 35-36.
- 53) Sandu Tudor, „Ce sfânt ne trebuie?” în Sandu TUDOR, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, pp. 140-141.
- 54) Sandu Tudor, „Ce ne trebuie” în Sandu TUDOR, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, pp. 234-235.
- 55) Sandu Tudor, „Chip isihast”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, pp. 95-97.
- 56) Sandu Tudor, „Creștinismul îndrăciților” în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, pp. 158-159.
- 57) Sandu Tudor, „Cuvânt” în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, pp. 19-20.

- 58) Sandu Tudor, „Cu ce adevăr să mergem?” în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 221-222.
- 59) Sandu Tudor, Daniil, „Despre rugăciune”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, pp. 142-143.
- 60) Sandu Tudor, Daniil, „Epilog la Imnul Acatist al Rugului Aprins”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Scrieri I*, Editura Christiana, București, 1999, pp. 61-78.
- 61) Sandu Tudor, „Grăunțe de nisip. Evlavie pustnicească”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, pp. 109-111.
- 62) Sandu Tudor, *Hrisovul clipelor. Parabolă în ton de baladă*, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, pp. 114-131.
- 63) Sandu Tudor, „Întâmplare mărunță” în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 21-22.
- 64) Sandu Tudor, „Marea măiestrie”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Hrisovul clipelor – versuri*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016, pp. 80-81.
- 65) Daniil Sandu Tudor, „Mic canon pentru Maica Domnului”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Scrieri I*, pp. 131-132.
- 66) Sandu Tudor, „Ne mințim” în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 23-24.
- 67) Sandu TUDOR, „Ne trebuie desnădejde” în Sandu TUDOR, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 79-81.

- 68) Sandu Tudor, „Ni s-au jefuit sufletele” în Sandu TUDOR, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 152-154.
- 69) Sandu TUDOR, „Nu muncă, ci vrednicie românească” în Sandu TUDOR, *Universalism românesc*, pp. 40-42.
- 70) Sandu Tudor, Daniil, „Optimă”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Hrisovul clipelor – versuri*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, p. 90.
- 71) Daniil Sandu Tudor, „Parabolă”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Hrisovul clipelor – versuri*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, p. 89.
- 72) Sandu TUDOR, „Patimile”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, pp. 195-201.
- 73) Sandu Tudor, „Patria spirituală” în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 124-125.
- 74) Sandu Tudor, Daniil, „Primejdia oricărei învățături”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, pp. 212-220.
- 75) Sandu Tudor, „Poartă la cântec”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Hrisovul clipelor – versuri*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016, p. 35-43.
- 76) Sandu Tudor, „Poem nou la lacrimă”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Hrisovul clipelor – versuri*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016, pp. 43-76.
- 77) Sandu Tudor, „Politica nu e un leac al crizei”, în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 76-78
- 78) Sandu Tudor, „Psalm”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, p. 90.

- 79) Sandu Tudor, Daniil, „Religia ateismului rus” în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 197-198.
- 80) Sandu Tudor, Daniil, „Rugăciunea – cea mai sporită în urmări și cea mai înaltă înfăptuire a noastră”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, p. 145
- 81) Sandu Tudor, „Sabia cuvântului” în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 111-112.
- 82) Sandu Tudor, „Seamă de cuvinte”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Acatiste*, Editura Christiana, București, 2009, pp. 9-12.
- 83) Sandu Tudor, Daniil, „Semnul crucii”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, pp. 141-142.
- 84) Sandu Tudor, „Spre o reînviere a monahismului”, în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 66-68.
- 85) Sandu Tudor, „Stanțe triste”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, p. 58.
- 86) Sandu Tudor, „Stih smerit” în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, p. 102
- 87) Sandu Tudor, Daniil, „Stihuri noi”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Hrisovul clipelor – versuri*, pp. 95-102.
- 88) Sandu Tudor, „Ultimele catrene ale toamnei”, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, p. 65.

- 89) Sandu Tudor, „Ursitoarea cu trei inele” în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 58-59.
- 90) *Sbornicul*, Editura Episcopia Ortodoxă Alba-Iulia, Alba-Iulia, s.a.
- 91) Simeon Metafrastul, *Sfântul Spiridon Taumaturgul*, Editura Agnos, Sibiu, 2006.
- 92) Simeon Noul Teolog, *Cateheze. Scrieri 2*, Deisis, Sibiu, 2003.
- 93) Simeon Noul Teolog, *Imnele iubirii dumnezeiești*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2017.
- 94) Simeon Noul Teolog, *Țelul vieții creștine*, Editura Anastasia, București, 1996.
- 95) Siluan Athonitul, *Între iadul deznădejzii și iadul smereniei*, Deisis, Sibiu, 2001.
- 96) Sofronie Saharov, *Nașterea întru Împărăția cea neclătită*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2015.
- 97) Teofan Zăvorâțul, *Boala și moartea. Lămuriri, sfaturi și mângâieri*, Sophia, București, 2007.
- 98) Teofan Zăvorâțul, *Ce este viața duhovnicească și cum să te apropii de ea*, Editura Anastasia, București, 1997.
- 99) Teofan Zăvorâțul, *Învățăături despre rugăciune*, Editura Sophia/ Editura Siluana, București/ Făurei, 2020.
- 100) Teofan Zăvorâțul, *Psaltire – sau cugetări evlavioase și rugăciuni, scoase din facerile Sfântului Efrem Sirul și așezate după rânduiala Psalmilor lui David*, Editura Sophia, București, 2011.
- 101) Teofan Zăvorâțul, *Sfaturi înțelepte*, Editura Cartea Ortodoxă/Egumenița, Galați, (f. a.).
- 102) Teognost, *Cuvinte Despre pocăință și moarte*, Editura Doxologia, Iași, 2014.

- 103) Tudor, Agaton, (Ieromonahul Agaton Sandu Tudor) „Autobiografie” în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, p. 31.
- 104) Vasile cel Mare, *Omilii la facerea omului. Omilie la Rai*, Editura Doxologia, Iași, 2010.
- 105) Vasile cel Mare, *Omilii și cuvântări*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2004.
- 106) Velickovski, Paisie, *Crinii țarinii*, Editura Anastasia, București, 1996.

1. c. Liturgical

- 107) *Acatistul Învierii Domnului nostru Iisus Hristos*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2015.
- 108) *Carte de rugăciuni*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2014.
- 109) *Ceaslov*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1993.
- 110) *Ceaslovul mic*, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1993.
- 111) *Molitfelnic*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006.
- 112) *Psaltirea Sfântului Proroc David (LXX-varianta Septuaginta)*, Ediția a 3-a, Colegiul Ortodox Noul Studion, București, 2022.
- 113) *Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie a celui între Sfinți Părintelui nostru Ioan Gură-de-Aur*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2006.

- 114) *Triodul*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010.
- 115) *Viața, Acatistul și Paraclisul Sfântului Cuvios Irodion de la Lainici*, Mănăstirea Lainici, (f. ed.), 2012.
- 116) *Viața și Acatistul Sfântului Maxim Mărturisitorul*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2014.

2. Specialised works

- 117) †Antonie de Golânsk și Mihailovsc, *Calea rugăciunii lăuntrice. Manualul isihiei. Despre rugăciunea lui Iisus și harul dumnezeiesc*, Editura Egumenița, Galați, 2018.
- 118) Boca, Arsenie, *Cărarea Împărăției*, Editura Sfintei Episcopii Ortodoxe Române a Aradului/Editura Charisma, Deva, 2006.
- 119) Boca, Arsenie, *Scrieri inedite*, Editura Sfintei Episcopii Ortodoxe Române a Devei și Hunedoarei/Editura Charisma, Deva, 2019.
- 120) Bondalici, Dumitru, *Enciclopedia marilor personalități din Vechiul și Noul Testament*, Editura Andreiana, Sibiu, 2010.
- 121) Bulgakov, Serghie, *Ortodoxia*, Editura Paideia, București, 1994.
- 122) Ciornea, Carmen, *Chipul Rugului Aprins*, Editura Eikon, București, 2015.
- 123) Ciornea, Carmen, *Sandu Tudor. Floarea de Foc (1932-1936)*, Editura Eikon, București, 2022
- 124) Ciornea, Carmen, *Sandu Tudor și Asociațiile studențești creștine din România interbelică*, Editura Eikon, București, 2017.

- 125) Ciornea, Carmen, «Să nu fiți căldicei!» Sandu Tudor și întemeierea Rugului Aprins (1940-1952), Editura Eikon, București, 2018.
- 126) Clement, Olivier, *Întrebări asupra omului*, ediția a 2-a, Editura Apostolia/Editura Reîntregirea, Paris – Alba Iulia, 2019
- 127) Clement, Olivier, *Ochiul de foc*, Editura Humanitas, București, 2006.
- 128) Clement, Olivier, *Trupul morții și al slavei. Scurtă introducere la o teopoetică a trupului*, Editura Christiana, București, 1996
- 129) Codrescu Răzvan, *Cartea mărturisitorilor. Pentru o istorie a învrednicirii românești*, Editura Rost/Editura Fundația Sfinții închisorilor, București – Pitești, 2014.
- 130) Crainic, Nichifor, *Rugăciunea lui Iisus*, Editura Floarea Albă de Colț, București, 2015.
- 131) Deseille, Placide, *Ce este Ortodoxia*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2016.
- 132) Dorobanțu, Nil, *Cuvinte cerești*. Vol. 4, Editura Floarea de april, 2020.
- 133) Dorobanțu, Nil, *Mistica*, Editura Babel, Bacău, 2015.
- 134) Dorobanțu, Nil, *Rugăciuni în prigoană*, Editura Floarea de Aprilie, Zemeș, 2016.
- 135) Efrem Filotheitul, *Arta mântuirii*, Editura Evanghelismos, București, 2018.
- 136) Efrem Vatopedinul, *Părintele Iosif Vatopedinul, rugătorul de foc*, Editura Bonifaciu, 2022.
- 137) Emilianos Simonopetritul, *Despre Rugăciune. Tâlcuire la Avva Evagrie*, Editura Sfântul Nectarie, Arad, 2018.
- 138) Emilianos Simonopetritul, *Tâlcuire la Sfântul Maxim Mărturisitorul – Capete despre dragoste*, Editura Sfântul Nectarie, Arad, 2017.

- 139)Evdokimov, Michel, *Pelerini ruși și vagabonzi mistici*, Editura Pandora, Târgoviște, 1999.
- 140)Evdokimov Paul, *Iubirea nebună a lui Dumnezeu*, Editura Sophia, București, 2013.
- 141)Felea, Ilarion V., *Pocăința: studiu de documentare teologică și psihologică*, (Teză de Doctorat), Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2018.
- 142)Felea, Ilarion V., *Religia iubirii*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2009.
- 143)Felea, Ilarion V., *Spre Tabor. Vol. 3: Luminarea*, Editura Crigarux, Piatra-Neamț, 2008.
- 144)Felmi, Karl Cristian, *Dogmatica experienței ecleziale. Înnoirea teologiei ortodoxe contemporane*, Editura Deisis, Sibiu, 1999.
- 145)*Ieroschimonahul Daniil- Sandu TUDOR și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău*, Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007.
- 146)†Ierotheos, Mitropolitul Nafpaktosului, *O noapte în pustia Sfântului Munte. Convorbiri cu un pustnic despre rugăciunea lui Iisus*, Editura Sophia, București, 2019.
- 147)Ioan de la Valaam, *Fericirile*, Editura Anastasia, București, 1997.
- 148)Iosif Isihastul, *Simțirea iubirii dumnezeiești – scrisori și poezii*, Editura Bizantină, București, 2020.
- 149)Iosif Vatopedinul, *Cateheze Vatopedine*, Editura Doxologia, Iași, 2021
- 150)Iosif Vatopedinul, *De la moarte la viață*, Editura Doxologia, Iași, 2017
- 151)Iosif Vatopedinul, *Mărturie athonită*, Editura Sfântul Nectarie, Arad, 2016.
- 152)Jinga Constantin, *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor – omul si opera*, Christiana, Bucuresti, 2005.

- 153) Larchet, Jean-Claude, *Acesta este trupul Meu...*, Editura Sophia, București, 2006.
- 154) Larchet, Jean-Claude, *Despre iubirea creștină*, Editura Sophia, București, 2010.
- 155) Larchet, Jean-Claude, *Semnificația trupului în Ortodoxie*, Editura Basilica, București, 2010.
- 156) Larchet, Jean-Claude, *Terapeutică bolilor mintale. Experiența creștinismului răsăritean al primelor veacuri*, Editura Sophia, București, 2008.
- 157) Lossky, Vladimir, *Vederea lui Dumnezeu*, Editura Deisis, Sibiu, 1995.
- 158) *Martiri pentru Hristos din România, în perioada regimului comunist*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2007
- 159) Metallinos, Gheorghios, *Rolul și lucrarea Ortodoxiei astăzi*, Editura Egumenița, Galați, 2014.
- 160) Meyendorff, John, *Sfântul Grigorie Palama și Mistica ortodoxă*, Editura Enciclopedică, București, 1995.
- 161) Meyendorff, Paul, *Taina Sfântului Maslu*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2011.
- 162) Militsis, Gheorghios, *Sfântul Nectarie de Pentapolis. Sinaxar povestit de cei ce l-au cunoscut*, Editura Egumenița/Editura Cartea Ortodoxă, Galați/Alexandria, 2011.
- 163) Neagoe, Ioan Larion, *Rugul Aprins. Starețul Daniil de la Rarău*, Editura Panaghia, Vatra-Dornei, 2017.
- 164) Panayotis, Nellas, *Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă*, Editura Deisis, Sibiu, 2009.
- 165) *Patericul Valaamului*, Editura Egumenița, Galați, 2012
- 166) *Pelerinul rus*, Editura Bunavestire, Bacău, 2001.

- 167) Paraschiv Cleopa, *Starețul Daniil de la Rarău și Rugul Aprins*, Editura Agaton, Făgăraș, 2012
- 168) †Plămădeală, Antonie, *Rugul Aprins*, (ediție electronică), f.a. f.l., carte editată de Arhiepiscopia Sibiului, Sibiu, 2002.
- 169) Papacioc, Arsenie, *Despre Spovedanie și Împărtășanie*, Editura Elena, Constanța, 2013.
- 170) Quenot, Michel, *De la icoană la ospățul nupțial. Chipul, Cuvântul și Trupul lui Dumnezeu*, Editura Sophia, București, 2007.
- 171) Schmemmann, Alexander *Din apă și din Duh. Studiu liturgic al Botezului*, Editura Symbol, f. 1, 1992.
- 172) Scrima, André, *Timpul Rugului Aprins. Maestrul spiritual în Tradiția Răsăriteană*, Editura Humanitas, București, 2000, p. 117.
- 173) *Starețul Daniil de la Rarău, poet și scriitor mistic al Bisericii Ortodoxe Române*, (ediție electronică), Editura Panaghia, f. a., f. l.,
- 174) Stăniloae, Dumitru, *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2002.
- 175) Stăniloae, Dumitru, *Spiritualitate și comuniune în Liturgia Ortodoxă*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2004.
- 176) Stăniloae, Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, (vol. I), Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010.
- 177) Stăniloae, Dumitru, *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama*, Editura Scripta, București, 1993.
- 178) Steinhardt, Nicolae, *Jurnalul fericirii*, Editura Mănăstirii Rohia, Rohia, 2005.

3. Other works

- 179) Borgeanu, C.; Nicuță, C.; Petre, C.; Popovici, P.; Vlad, C., *Materialism istoric – manual*, Editura Politică, București, 1967.
- 180) Carandino, Nicolae, *De la o zi la alta*, Editura Cartea Românească, București, 1979.
- 181) Enache, George, *Sandu Tudor (Părintele Daniil) – ideologiile extremiste și poliția politică*, Editura Lumea Credinței, București, 2018.
- 182) Mironescu, Alexandru, *Floarea de Foc*, Editura Eikon, Bucuresti, 2019.
- 183) Moldoveanu, Gabriela, *Când cuvintele sunt de la Cuvântul*, Editura Christiana, București, 2009.
- 184) Șeuleanu, Dragoș, *Amintirile Mitropolitului Antonie Plămădeală*, Editura CUM, București, 1999.
- 185) Țuțea, Petre, *Prometeu/Nihil sine Deo!*, Editura Eikon, București, 2019.

4. Studies and articles

- 186) †Arăpașu, Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, „Precuvântare” la Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Sfânta Treime sau La început a fost Iubirea*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005, pp. 5-6.
- 187) Bălan Mihailovici, Aurelia, „Cultura creștină – forme de realizare artistică în perioada interbelică” în vol. *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău*, pp. 6-28.
- 188) Bălan Mihailovici, Aurelia, „Ethosul românesc în poezia Starețului Daniil” în vol. *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău*, (ediție electronică), pp. 199-206.

- 189) Bălan Mihailovici, Aurelia, „Hrisovul clipelor sau pecetea vieții și a morții” în vol. *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău*, (ediție electronică), pp. 180-191.
- 190) Bălan Mihailovici, Aurelia, „Limba și stilul poeziei religioase a Starețului Daniil” în vol. *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău*, (ediție electronică), pp. 55-63.
- 191) Bălan Mihailovici, Aurelia, „Rugul Aprins – slujirea în focul inimii aprinse” în vol. *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău*, (ediție electronică), pp. 36-44.
- 192) Bălan Mihailovici, Aurelia, „Imnul Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu – Simboluri sacre în arta poetică a Ieroschim. Daniil Sandu Tudor”, în vol. *Ieroschimonahul Daniil- Sandu Tudor și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău* (ediție electronică), Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 97-123.
- 193) Bălan Mihailovici, Aurelia, „Slujirea în focul inimii aprinse de Duhul Sfânt. Despre Alexandru Mironescu” în *Tabor*, nr. 3 (martie 2013), pp. 22-26.
- 194) Berceanu Doina, „Ieroschimonahul Daniil – relația dintre scris și viață”, în vol. *Ieroschimonahul Daniil-Sandu Tudor și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău* (ediție electronică), Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 209-210.
- 195) Boghiu, Sofian, „L-am cunoscut pe Părintele Daniil Teodorescu”, în *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, Taina Rugului Aprins*, Editura Anastasia, București, 1999, pp. 145-149.

- 196) Bordașiu, Nicolae, „Predoslovie” în Carmen Ciornea, *„Să nu fiți căldicei!” Sandu Tudor și întemeierea Rugului Aprins (1940-1952)*, Editura Eikon, București, 2018, pp. 15-17.
- 197) Braga, Roman, „Istoria Părintelui Ioan Kulâghin”, în *Cuviosul Ioan cel Străin (din arhiva Rugului Aprins)*, Editura Anastasia, București, 1999, pp. 115-118.
- 198) Călinescu, George, „Sandu Tudor”, în *Ortodoxiștii, în Istoria literaturii române. De la origini până în prezent*. Editura Regală pentru Literatură și Artă, București, 1941, p. 811.
- 199) Chițulescu, Policarp, „Introducere” la Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, pp. 9-30.
- 200) Chițulescu, Policarp, „Le Pere Daniil (Sandu Tudor) et le «Buisson Ardent»” în *Irenikon*, nr. 3/2018, pp. 346-368.
- 201) †Ciobotea, Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, „Cuvânt înainte” la Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Versuri, cugetări, eseuri*, Editura Basilica, București, 2017, pp. 5-7.
- 202) Codrescu Răzvan, *Recenzie la George Enache, Sandu Tudor (Părintele Daniil) – ideologiile extremiste și poliția politică*, Editura Lumea Credinței, București, 2018, coperta 2.
- 203) Codrescu Răzvan, „Sandu Tudor în pragul canonizării”, în volumul Răzvan Codrescu, *Cartea mărturisitorilor. Pentru o istorie a învrednicirii românești*, Editura Rost/ Editura Fundația Sfinții Închisorilor, București – Pitești, 2014, pp. 165-167.
- 204) Cubleşan, Constantin, „Poetul Acatistelor: Daniil Sandu Tudor”, în *Tabor*, nr. 3, martie 2013, pp. 9-14.

- 205) Dimcea, Alexandru, „Cuvânt către cititor” (la ediția întâi), în *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, Dumnezeu-Dragoste*, Editura Christiana, București, 2003, pp. 5-7.
- 206) Dimcea, Alexandru, „În memoria Părintelui Nicolae M. Popescu” în *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, Dumnezeu-Dragoste*, Editura Christiana, București, 2003, pp. 8-9.
- 207) Dimcea, Alexandru, „Manuscrisele lui Sandu Tudor (Daniil de la Rarău)” în vol. *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău*, (ediție electronică), pp. 229-231.
- 208) Dimcea, Alexandru, „Notă la ediția a II-a” în *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, Dumnezeu-Dragoste*, Editura Christiana, București, 2003, pp. 10-11.
- 209) Dimcea, Alexandru, „Prefață” la *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, Scrieri I*, Editura Christiana, București, 1999, pp. 5-14.
- 210) Enache, George, „Daniil Sandu Tudor”, în *Martiri pentru Hristos din România, în perioada regimului comunist*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2007, pp. 158-167.
- 211) Enache, George, „*Rugul Aprins* din perspectivă istorică”, în revista *Tabor*, nr. 3, martie 2013, pp. 55-70.
- 212) Ionescu, Răzvan „Străinii Rugului Aprins” în *Tabor*, nr.3 (martie 2013), pp. 27-32.
- 213) Kulâghin, Ioan (cel Străin), „Cuvânt testamentar către ucenici, al Părintelui Ioan cel Străin” în versiunea lui Alexandru Mironescu, în *Cuviosul Ioan cel Străin (din arhiva Rugului Aprins)*, Editura Anastasia, București, 1999, pp. 101-104.

- 214) Lovinescu, Eugen, „Alți poeți tineri” în *Istoria literaturii române contemporane*, Editura Minerva, București, 1973, pp. 672-673.
- 215) Mihăilescu, Emanoil, „Eu n-am mai văzut asemenea preot care să plângă atunci când vorbește” interviu realizat de Marius Vasileanu publicat în *Tabor*, nr. 3 (martie 2013), pp. 115- 120
- 216) Mironescu, Alexandru, „Întâlnirea mea cu Părintele Ioan”, în *Cuviosul Ioan cel Străin (din arhiva Rugului Aprins)*, Editura Anastasia, București, 1999, pp. 105-114.
- 217) Mironescu, Șerban, „Postfață” la Ieroschimonahul Daniil (Sandu Tudor), de la Schitul Rarău, *Hrisovul clipelor – versuri*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016, p. 119-126.
- 218) Nacu, Nicușor, „Prefață” la Carmen Ciornea, *Sandu Tudor și Asociațiile studențești creștine din România interbelică*, Editura Eikon, București, 2017, pp. 11-21.
- 219) Paraschiv Cleopa, „Despre Rugul Aprins” în vol. *Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău*, (ediție electronică), Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 29-36.
- 220) Pologea Berceanu Doina, „Două poezii se privesc ochi în ochi – Scurtă paralelă între *Vestea Vieții* de Sandu TUDOR și *Duhovnicească* de Tudor ARGHEZI”, în vol. *Ieroschimonahul Daniil- Sandu TUDOR și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău* (ediție electronică), Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 198-199.
- 221) Rotărăscu Constantin, „Rațiune și credință la Starețul Daniil”, în vol. *Ieroschimonahul Daniil- Sandu TUDOR și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea*

- Rarău* (ediție electronică), Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 221-229.
- 222) Stăniloae Dumitru, „Viața și gândirea Sfântului Maxim Mărturisitorul”, în *Sfântul Maxim Mărturisitorul, Mistagogia*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2017, pp. 21-72.
- 223) Șerban, Raluca, „Bucură-te, tu, scară cu pragul în inima ce se închină – încercare de analiză simbolică a unor sintagme din Imnul Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu”, în vol. *Ieroschimonahul Daniil- Sandu TUDOR și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău* (ediție electronică), Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 135-145.
- 224) Șerban, Raluca, „Porumbița de pe culmile Vasanelor – Încercare de analiză simbolică a condacelor I și II din Imnul Acatist la Rugul Aprins al Născătoarei de Dumnezeu”, în vol. *Ieroschimonahul Daniil- Sandu TUDOR și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău* (ediție electronică), Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 130-135.
- 225) Șerban, Raluca, „Valențe posibile ale simbolurilor din proza religioasă a Starețului Daniil – Oul de lut și de cântec”, în vol. *Ieroschimonahul Daniil- Sandu TUDOR și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău* (ediție electronică), Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 206-209.
- 226) Pestroiu, David „Episteme teologice în Imnul Acatist la Rugul Aprins, al Ieroschimonahului Daniil Sandu Tudor” în *Tabor*, nr. 3 (martie 2013), pp. 48-54.
- 227) Petcu, Adrian Nicolae „Cum a murit Părintele Daniil (Sandu Tudor)”, în revista *Rost*, an I, nr. 6, august 2003, pp. 7-8.

- 228) Pologea Doina, „Trăirea în rugăciune, reflectată în poezia Ieroschim. Daniil – Sandu TUDOR”, în vol. *Ieroschimonahul Daniil- Sandu TUDOR și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău* (ediție electronică), Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 145-148.
- 229) Adrian Nicolae Petcu, „O cronologie a Rugului Aprins” în *Tabor*, nr. 3 (martie 2013), pp. 102-108.
- 230) Stăniloae, Dumitru, „Comentarii la Mistagogia”, în Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mistagogia*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2017, pp. 152-225.
- 231) Stăniloae, Dumitru, „Scurtă prefață” la Vladimir Lossky, *Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit*, Editura Anastasia, București, f. a.
- 232) Suruianu, Camelia, „Ce e omul în viziunea Părintelui Daniil Sandu Tudor”, în *Apollon*, nr. 39 (August 2013), pp. 33-35.
- 233) Suruianu, Camelia, „Rugul Aprins – un drum spre desăvârșire” în *Tabor*, nr. 3 (martie 2013), pp. 85-101.
- 234) Ursu, Liliana, „Analiza poeziei *Analogă întâlnirilor*”, în vol. *Ieroschimonahul Daniil- Sandu TUDOR și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău* (ediție electronică), Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 191-193.
- 235) Ursu, Liliana, „Comentariu literar la Imnul Acatist al Rugului Aprins al Născătoarei de Dumnezeu” în vol. *Starețul Daniil de la Rarău, poet și scriitor mistic al Bisericii Ortodoxe Române*, ediție electronică, Editura Panaghia, f. a., f. l., pp. 50-54.

- 236) Vasilache, Vasile, „Rugul Aprins: Cercul literar cultural de la Mănăstirea Antim din București”, în Calendarul „Credința” Detroit, 1992, pp. 66-71.
- 237) Vasileanu, Marius, „Floarea de Foc sau celălalt Jurnal al Fericirii. Note introductive”, în Alexandru Mironescu, *Floarea de Foc*, Editura Eikon, București, 2019, pp. 11-21.
- 238) Vasileanu, Marius, „O realitate de om viu” (Prefață), în Sandu Tudor, *Universalism românesc*, Editura Eikon, București, 2016, pp. 6-16.
- 239) Marius Vasileanu, *Părintele Ieroschimonah Daniil Sandu Tudor între legendă și adevăr*, în vol. Mihail-Simion Săsăujan (coord.) *Mărturisitori ai Ortodoxiei în timpul regimului comunist - Studii și articole*, București, Cuvântul Vieții, 2018, pp. 427-443.
- 240) Marius Vasileanu, „Ucenicii Părintelui Daniil Sandu Tudor” (Prefață), în Carmen Ciornea, *Chipul Rugului Aprins*, Editura Eikon București, 2015, pp. 5-11.
- 241) Pillat, Monica, „Călătoria ca rugăciune în poezia Anahoree”, în vol. *Ieroschimonahul Daniil- Sandu TUDOR și Rugul Aprins. De la Mănăstirea Antim la Mănăstirea Rarău* (ediție electronică), Ed. Panaghia, Vatra Dornei, 2007, pp. 194-197.
- 242) Vasilescu, Gheorghe, „Cuvânt înainte” la Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Taina Rugului Aprins*, Editura Anastasia, București, 1999, pp. 5-18.
- 243) Vesa, Benedict, *Ieroschimonahul Daniil de la Rarău și cunoașterea prin poezie*, în Ieroschimonahul Daniil Sandu Tudor, *Hrisovul clipelor*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016 pp. 130-136.
- 244) Voiculescu, Vasile, „Cuviosului Părinte Ieroschimonah Daniil Tudor, Starețul de la Rarău” în Ieroschimonahul

- Daniil (Sandu Tudor), de la Schitul Rarău, *Hrisovul clipelor – versuri*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016, p. 5.
- 245) Yawer, Paul, „Notă lămuritoare”, în Ieroschimonahul Daniil (Sandu Tudor), de la Schitul Rarău, *Hrisovul clipelor – versuri*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016, pp. 127-129.
- 246) Zaharia, Simeon, „Cum să vorbim cu Dumnezeu?” (interviu realizat de Marius Vasileanu), în *Lumea Monahilor*, nr. 88, 2014, pp. 32-45.

5. WEB sources

- 247) https://ro.wikipedia.org/wiki/Carl_Gustav_Jung, accesed in 07. 11. 2022
- 248) *Film Documentar. Sfântul Grigorie Palama - teologul luminii necreate* (24 10 2022), <https://www.youtube.com/watch?v=CP7d9y6GJME> accesed in 02. 10. 2022
- 249) Ilie Cleopa, *Despre treptele rugăciunii, Sfaturi duhovnicești*, Universul credinței, TVR <https://www.youtube.com/watch?v=1vLmKHpW2KQ>, accesed in 25. 05. 2022.
- 250) <https://dexonline.ro>, accesed in 31. 05. 2024
- 251) <https://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/adevaratul-sandu-tudor-de-marius-vasileanu-9021985>, accesed in 31. 05. 2024
- 252) <https://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/sandu-tudor-si-ideea-unei-scoli-noi-teologice-de-marius-vasileanu-12116387>, accesed in 31. 05. 2024
- 253) <https://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/accidentul-de-avion-al-lui-sandu-tudor-de-marius-vasileanu-11525115>, accesed in 31. 05. 2024

- 254) <https://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/sandu-tudor-despre-ocultism-de-marius-vasileanu-11360665>, accesed in 31. 05. 2024
- 255) <https://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/pr-daniil-teodorescu-dizidenta-spirituala-vs-dizidenta-politica-de-marius-vasileanu-11115035>, accesed in 31. 05. 2024
- 256) <https://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/duhovnicul-isihast-de-la-manastirea-optina-de-marius-vasileanu-9140928>, accesed in 31. 05. 2024
- 257) <https://www.youtube.com/watch?v=aYrnIRloqAk&list=PLNivDWg2d4zuyU4D15V25Mkv3aQ0WVQXS&index=15> accesed in 05. 05. 2024
- 258) https://www.youtube.com/watch?v=2tD73i_wBIw accesed in 05. 05. 2024
- 259) <https://www.youtube.com/watch?v=EdTerEak-4I&list=PLNivDWg2d4zuyU4D15V25Mkv3aQ0WVQXS> accesed in 05. 05. 2024
- 260) <https://doxologia.ro/zilele-daniil-sandu-tudor-editia-ii> accesed in 04. 06. 2024
- 261) <https://www.univ-ovidius.ro/images/-docs/teze-doct/CHIRIAZI-ro.pdf>, accesed in 22. 05. 2024
- 262) <https://teze.doctorat.ubbcluj.ro/doctorat/teza/fisier/7267> accesed in 22. 05. 2024